

پاورپوینت درس 15 مطالعات اجتماعی پایه پنجم ابتدایی

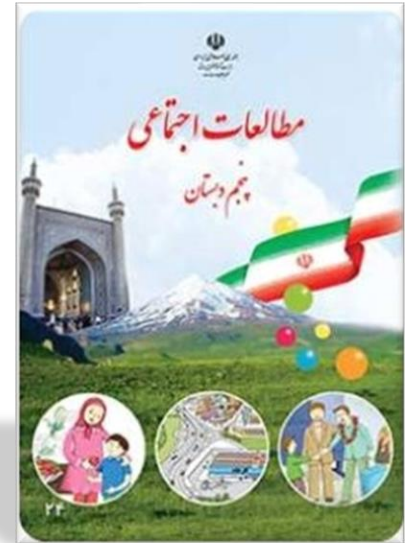
بازگشت از سفر حج

تهیه و تنظیم:

نام معلم:

مدرسه:

کلاس:

فصل چهارم 4

زیارت مکان های مقدس

درس پانزدهم 15

بازگشت از سفر حج

عصر پنج شنبه بود. در خانه ی سارا، جنب و جوش زیادی برپا بود. آن شب قرار بود پدر و مادر سارا از سفر حج برگردند. همه ی فامیل در خانه ی آن ها دور هم جمع شده بودند. عده های داشتند خانه را برای ورود مسافران آماده می کردند و عده ای نیز برای استقبال به فرودگاه رفته بودند. سرانجام ماشینی که پدر و مادر سارا سوار آن بودند، وارد کوچه شد. بوی اسپند همه جا را پر کرده بود. سارا و برادرهایش مدتی بود پدر و مادرشان را ندیده بودند و دلشان برای آن ها تنگ شده بود. وقتی پدر و مادر از ماشین پیاده شدند، بچه ها حلقه های گل را به گردنشان انداختند و گفتند: «پدر، مادر، زیارت قبول، رسیدن شما به خیر.»

پدر و مادر هم بچه ها را با خوشحالی در آغوش گرفتند و بوسیدند.

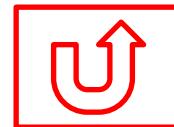
دو روز گذشت و پدر و مادر کمی استراحت کردند.
در روز سوم بچه ها که دلشان می خواست درباره ی
سفر آن ها بیشتر بدانند، دور آن دو جمع شدند.

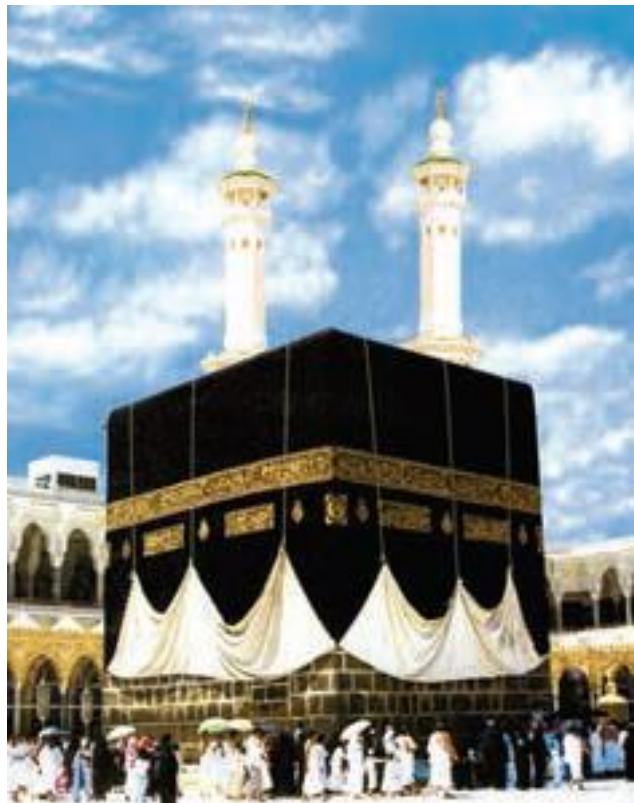
سارا سؤال کرد: «پدر، شما به کشور عربستان رفته بودید؟»

پدر پاسخ داد: «بله. ما به کشور عربستان رفتیم و در فرودگاه جدّه پیاده شدیم و به سمت مکه، حرکت کردیم. تمام راه بیابان بود. مکه و مدینه، مهم ترین شهرهای مقدّس مسلمانان جهان، در کشور عربستان قرار دارند.»

برادر سارا پرسید: «چرا مکه شهری مقدس است؟»

خانه ی کعبه مسجدالحرام

پدر توضیح داد: «چون خانه ی کعبه در این شهر است. خانه ی کعبه در مسجدالحرام قرار دارد که بزرگترین و مهم ترین مسجد دنیا است.»

خانه ی کعبه قبله ی مسلمانان جهان است و ما هر روز به سمت آن نماز می خوانیم.

در هنگام حج، ما خانه ی کعبه را طواف می کنیم؛ یعنی به دور آن می گردیم.»

نقشه ی شماره ی ۱

به سرزمینی که از سه طرف به آب و از یک طرف به خشکی راه داشته باشد، شبه جزیره می گویند. در زمان ظهور اسلام، مهم ترین شهر عربستان مکه بود زیرا این شهر بر سر راه کاروان های بازرگانی قرار داشت و خانه ی کعبه نیز در آن جا بود.

پیدا کردن جهت قبله

کشور عربستان در جنوب غربی ایران قرار دارد. ما در هر جای ایران که باشیم، اگر جهت جنوب غربی را پیدا کنیم، رو به قبله ایستاده ایم. برای پیدا کردن قبله می توانیم از قبله نما هم استفاده کنیم. عقربه ی قبله نما سمت جنوب غربی را نشان می دهد.

نقشه ی شماره ی 2

قبله نما

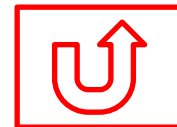
- ۱ با توجه به نقشه ی شماره ی ۱، دریاها ی اطراف شبه جزیره ی عربستان را نام ببرید.
- ۲ با توجه به توضیحات پدر سارا بگویید عربستان چه نوع آب و هوایی دارد؟
- ۳ روی نقشه ی شماره ی ۲، با فلش، جهت قبله را در تبریز و بندرعبّاس و مشهد رسم کنید.

مادر سارا گفت: «بچه ها، غار حرا نیز در نزدیکی شهر مکه قرار دارد و از مکان های مقدّس است. پیامبر گرامی اسلام، حضرت محمد (ص)، برای راز و نیاز با خدا به این غار می رفتند. ایشان در این غار بود که از طرف خداوند به پیامبری مبعوث شدند.

غار حرا

حضرت محمد (ص) پس از بعثت، مأموریت یافتند که مردم را پنهانی به دین اسلام دعوت کنند. یعنی به مدت سه سال فقط خویشاوندان و آشنایان را به صورت مخفیانه به دین اسلام دعوت می کردند. جالب است بدانید زمانی که تعداد مسلمانان زیادتر شد، آن ها برای انجام عبادت و دیدار یکدیگر به درّه ها و کوه های اطراف مکه می رفتند. بعد از سه سال، خداوند به ایشان مأموریت داد تا همه ی مردم را آشکارا به اسلام دعوت کند.»

پدر ادامه داد: «وقتی خبر ظهور اسلام در عربستان پیچید، کافران و ثروتمندان مگه از گسترش اسلام احساس خطر کردند. آن ها نمی خواستند بت پرستی از میان برود و مردم با هم برابر باشند بلکه دوست داشتند همچنان با ظلم و ستم بر مردم حکومت کنند. از این رو، دور هم جمع شدند و ابتدا تصمیم گرفتند با دادن پول و مقام به حضرت محمد (ص) ایشان را از راه خدا بازدارند ولی پیامبر پیشنهاد کافران را نپذیرفتند.

وقتی کافران فهمیدند که آن حضرت از مبارزه با بت پرستی دست برنمی دارد، به فکر آزار او و پیروانش افتادند. برخی از پیروان پیامبر، شدیدترین شکنجه ها را تحمل کردند اما بر ایمان خود باقی ماندند. حتی بعضی از آن ها در این راه شهید شدند.

خود پیامبر نیز از این آزارها در امان نبودند. کافران در گذرگاه ها و کوچه های خلوت به آن حضرت هجوم می بردند و او را با سنگ مجروح می کردند اما پیامبر با مهربانی، آن ها را به راه خدا و دین اسلام دعوت می نمودند.

آزار و اذیت کافران آنقدر زیاد بود که پیامبر به جمعی از مسلمانان دستور دادند که به حبشه هجرت کنند؛ زیرا پادشاه کشور حبشه، مردی عادل بود و مسلمانان می توانستند در آن کشور، آزادانه زندگی کنند».

سارا گفت: ما در کتاب هدیه های آسمان خواندیم که پیامبر و یارانش مجبور شدند به یکی از درّه های اطراف مکه به نام شِعبِ اَبی طالب بروند و سه سال در آنجا در کمال سختی زندگی کنند.

شِعبِ اَبی طالب در حال حاضر

نقّاشی شِعبِ اَبی طالب در زمان محاصره

مادر عکسی را به بچه ها نشان داد و گفت: «راستی، بچه ها هتل ما تقریباً در نزدیکی شعب ابی طالب بود.»

مادر ادامه داد: «پس از چندی کافران با هم پیمان بستند که رابطه ی خود را با مسلمانان قطع کنند و با آن ها خرید و فروش و ازدواج نکنند. آن ها همچنین عهدنامه ای نوشتند و آن را در خانه ی کعبه گذاشتند. پیامبر و یارانش سه سال در آن درّه زندگی می کردند. پس از این مدّت، روزی پیامبر از جانب خدا آگاه شدند که موریانه عهدنامه ی کافران را خورده است. ابوطالب (ع) عموی پیامبر، این خبر را به کافران داد و از آنان خواست که عهدنامه را بیاورند. همچنین گفت: اگر محمّد (ص) درست نگفته باشد، او را به شما تسلیم خواهم کرد. کافران رفتند و دیدند که پیامبر (ص) درست گفته است؛ بنابراین، به پیامبر و مسلمانان اجازه دادند که دوباره به مکه بازگردند.»

در این هنگام، مادر بزرگ سارا گفت: «شام حاضر است.
بچه ها کمک کنید سفره را آماده کنیم. صلواتی بفرستید و
بیایید.» بچه ها، پدر و عمو با صدای بلند صلوات فرستادند.

فَعَالِيَت

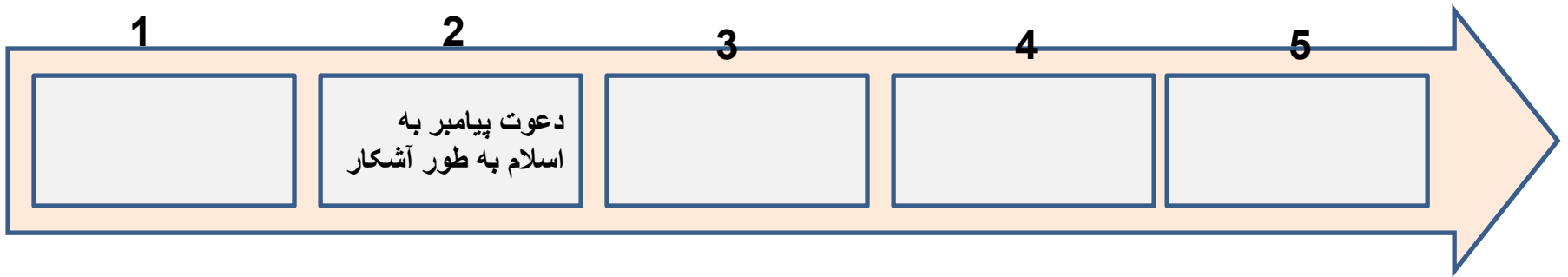
1 چرا کافران از گسترش دین اسلام احساس خطر کردند؟

2 پیامبر(ص) در برابر آزار و اذیت کافران چگونه رفتار می کرد؟

3 رویدادهای زیر را به ترتیب روی خطّ زمان قرار دهید.

(هجرت گروهی از مسلمانان به حبشه) (دعوت پیامبر به اسلام به طور پنهانی) (بعثت پیامبر)

(دعوت پیامبر به اسلام به طور آشکار) (اقامت در شعب ابی طالب)

با تشکر و سپاس از معلم خوبم

پایان

